

Institut d'Estadística de Catalunya

Director
Jordi Oliveres i Prats

Subdirecció de
Producció
d'Estadístiques
Econòmiques
Alexandre Costa i Sotomayor
de San Pedro

Subdirecció de
Producció
d'Estadístiques
Demogràfiques i
Socials
Joaquim Capallades
i Gabella

Subdirecció
d'Assistència Tècnica
Estadística
Enric Ripoll i Font

Subdirecció de Difusió
Estadística
Lluís Birba i Font

Subdirecció de Registre
Interior i Serveis
Generals
Beatriz Morales i Amador

Ens autònom administratiu

Institut d'Estadística de Catalunya

Enx autònom administratiu

Institut d'Estadística de Catalunya

Institut d'Estadística de Catalunya

Director

Jordi Oliveres i Prats

Subdirecció de

Producció

d'Estadístiques

Econòmiques

Alexandre Costa i Sáenz

de San Pedro

Subdirecció de

Producció

d'Estadístiques

Demogràfiques i

Socials

Joaquim Capellades

i Cebolla

Subdirecció

d'Assistència Tècnica

Estadística

Enric Ripoll i Font

Subdirecció de Difusió

Estadística

Llorenç Birba i Fonts

Subdirecció de Règim

Interior i Serveis

Generals

Beatriz Montes i Amuriza

Institut d'Estadística de Catalunya

Introducció

L'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) és l'òrgan estadístic de la Generalitat de Catalunya. La seva missió és gestionar el sistema estadístic català, el qual està integrat, a més de l'Idescat, pels departaments de la Generalitat de Catalunya, les entitats locals catalanes i altres entitats de dret públic. El sistema estadístic català produeix i difon les estadístiques oficials que li encomanen el Parlament i el Govern de Catalunya en el marc de la Llei del pla estadístic de Catalunya vigent i dels programes anuals d'actuació estadística, respectivament.

En conseqüència, aquesta memòria recull una descripció de les estadístiques demogràfiques, socials, econòmiques i activitats instrumentals que li ha encomanat el Govern mitjançant el Programa anual d'actuació estadística del 2001. L'Idescat ha fet públics els resultats obtinguts per aquestes activitats estadístiques per mitjà de publicacions, l'atenció personalitzada de la Biblioteca, el tractament a mida de dades i a través del seu portal a Internet (www.idescat.es). A més d'aquesta difusió, l'Idescat disposa d'un servei d'atenció als mitjans de comunicació.

Orgànicament, l'Institut s'estructura en cinc subdireccions que executen l'activitat estadística programada anualment mitjançant actuacions directes o accions de suport. Així, la Subdirecció de Producció d'Estadístiques Econòmiques i la Subdirecció de Producció d'Estadístiques Demogràfiques i Socials assumeixen l'elaboració de les estadístiques econòmiques, socials i demogràfiques que els encomana el Pla estadístic, així com l'explotació dels arxius estadístics corresponents per a l'atenció de demandes d'informació a mida. Per la seva banda, la Subdirecció d'Assistència Tècnica Estadística coopera amb els agents del sistema estadístic català a fi de coordinar-ne la producció estadística i garantir la comparabilitat dels resultats estadístics oficials; també promou normatives tècniques i vetlla per l'observança de la legalitat estadística, la innovació, la promoció i la formació en estadística. La Subdirecció de Difusió Estadística assumeix l'execució dels programes de difusió de les activitats estadístiques, la gestió dels serveis de la Biblioteca i l'elaboració del pla de publicacions, mentre que la Subdirecció de Règim Interior i Serveis Generals es responsabilitza de la gestió econòmica, administrativa, logística i de personal, així com del suport administratiu per al desenvolupament de la formació en aquests àmbits.

De les activitats desenvolupades en el marc normatiu, cal ressenyar en primer lloc l'aprovació de la Llei del pla estadístic de Catalunya 2001-2004 per unanimitat del Parlament de Catalunya, a partir de la qual es planifica l'activitat estadística de Catalunya per als propers quatre anys segons un conjunt de 378 objectius operatius.

D'altra banda, cal destacar els treballs preparatoris per a la realització de la proposta de decret del Programa anual d'actuació estadística corresponent a l'any 2002. Després de seguir els tràmits reglamentaris, el programa anual va ser aprovat per decret el 18 de desembre del 2001. També s'ha d'assenyalar en aquest sentit, la realització de l'informe de seguiment de les activitats estadístiques integrades en el Programa anual d'actuació estadística de l'any 2000 i la seva posterior aprovació per part de la Junta de Govern de l'Idescat, com també la tramesa al Parlament de Catalunya de l'informe esmentat per tal de dur a terme la comunicació preceptiva. Per últim, es va elaborar la proposta d'oficialització de la Classificació catalana d'educació 2000 (CCED-2000), amb l'aprovació de la Junta de Govern de l'Idescat i l'informe favorable del Consell Català d'Estadística.

En segon lloc, durant l'any 2001 va finalitzar el procés selectiu per a l'accés a l'Administració de la Generalitat en l'àmbit funcional estadístic, que ha estat la primera convocatòria amb el propòsit d'oficialitzar l'àmbit funcional que ha d'atendre les necessitats creixents de l'estadística oficial i, a la vegada, contribuir a l'impuls de l'estadística en el nostre país mitjançant el reconeixement de l'ofici estadístic també en el sector públic.

Pel que fa a la producció estadística generada pel desenvolupament del programa anual del 2001, pot destacar-se la presentació pública dels primers resultats del cens agrari de Catalunya 1999 i la continuació dels treballs en el tractament de dades, la qual cosa, a més d'actualitzar els censos de 1989 i 1982, aporta un increment dels continguts temàtics i una disponibilitat de resultats progressiva en el web de l'Idescat. D'altra banda, s'han finalitzat les projeccions de població activa de Catalunya per al primer terç del segle XXI, combinant les projeccions de població per sexe i edat, prèviament establertes per l'Idescat, amb una projecció de la taxa de participació laboral per edat i sexe a l'horitzó 2020. Finalment, cal destacar la participació en els censos de població i habitatges del 2001 mitjançant un conveni amb l'Institut Nacional de Estadística (INE), a partir de la qual es disposarà de dades corresponents a Catalunya per fer l'explotació de resultats censals. També cal esmentar la col·laboració amb el Conselh Generau d'Aran per emprendre el cens lingüístic sobre coneixement i ús de l'aranès a la Val d'Aran que actualitzarà els anteriors censos dels anys 1991 i 1996.

En l'àmbit de les estadístiques econòmiques, les realitzacions més destacades corresponen a les quatre operacions següents. L'enquesta de penetració de les tecnologies de la informació i comunicació a les llars catalanes durant la primavera del 2001, promoguda pel Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, que complementa l'operació feta a la tardor del 2000 a les empreses catalanes sobre l'ús de les TIC i la demanda de professionals en aquest àmbit. També s'ha posat en marxa la nova enquesta sobre clima exportador amb la Direcció General de Comerç, adreçada als empresaris exportadors sobre l'activitat i les expectatives de les seves vendes a la resta del món, diferenciant entre àrees comercials i sectors d'activitat. Així mateix, s'ha realitzat l'enquesta de finançament i despesa de l'ensenyament privat (curs 1999-2000), incloent-hi un tractament específic de la caracterització econòmica del sector. Per últim, es va signar un conveni amb la fundació Barcelona Promoció a fi de facilitar una àmplia informació sobre l'ocupació hotelera de la ciutat.

D'altra banda, s'ha iniciat el projecte de les Taules input-output de Catalunya 2001, amb la col·laboració de diversos departaments de la Generalitat de Catalunya i la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona. Al mateix temps, s'han establert diversos acords amb l'INE per encarar la millora de les actuals estadístiques d'R+D i mediambientals. En el primer cas, això implica la normalització dels quatre qüestionaris de les enquestes, l'anàlisi i modificació dels seus continguts i la millora dels directoris dels organismes extractors de despesa d'R+D. Pel que fa a les noves enquestes de medi ambient, orientades a la captació i distribució de l'aigua, els usos de l'aigua en el sector agrari, la recollida i el reciclatge de residus industrials i les que fan referència als residus urbans, es fan amb la participació del Departament de Medi Ambient, i l'any vinent aquest sistema d'informació mediambiental s'ampliarà amb una nova enquesta sobre la despesa i la inversió en protecció del medi ambient.

Des del vessant de la difusió estadística i concretament pel que fa al web de l'Idescat, cal destacar l'extraordinari augment en el volum de consultes, amb més de 5.170.000 consultes al website www.idescat.es, la qual cosa suposa una mitjana de 14.170 consultes diàries, superior en un 92% i un 197% al volum de consultes diàries dels anys 2000 i 1999, respectivament. Al mateix temps, s'ha incorporat la consulta de la base de dades de cognoms de la població de Catalunya i, abans de final del 2001, s'ha portat a terme la conversió en euros de les taules estadístiques del web que utilitzen unitats monetàries. D'altra banda, val la pena esmentar el conveni amb la Fundació Banc Sabadell per a la difusió gratuïta de l'Anuari estadístic de Catalunya a totes les biblioteques públiques i centres d'ensenyament

Institut d'Estadística de Catalunya

secundari del país, així com el fet que l'edició del 2001 ja incorpora tots els valors monetaris expressats en euros.

Pel que fa a la recerca estadística, s'ha complert la primera anualitat en els projectes europeus de recerca CASC (Computational Aspects of Statistical Confidentiality) i EICSTES (European Indicators, Cyberspace and the Science-Technology-Economy System), integrats en el v Programa Marc de la Unió Europea, on l'Idescat participa com a consorciat en el període 2001-2003. D'altra banda, també s'ha avançat en diverses línies d'innovació, com l'estimació de petites àrees, tècniques d'imputació basades en mètodes Delfos, la protecció de poblacions úniques o la comptabilitat satèl·lit. Quant a les accions de promoció, cal esmentar la celebració de l'European Workshop on Regional Data and Statistics in Europe (Barcelona, 8-9 d'octubre del 2001), organitzat conjuntament amb el Centre Europeu de les Regions (antena de l'Institut Europeu d'Administració Pública, amb el suport de l'Oficina Estadística de la Unió Europea -Eurostat) i la participació de responsables d'oficines estadístiques de diverses regions europees.

Activitats

1. Planificació i programació del sistema estadístic

1.1. Llei del pla estadístic de Catalunya 2001-2004

El 14 de juny de l'any 2001 el Parlament de Catalunya va aprovar per unanimitat la Llei 8/2001 del Pla estadístic de Catalunya 2001-2004. Aquest Pla estadístic, el tercer dels duts a terme a Catalunya, es fa ressò de les innovacions introduïdes per la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya i adapta, a aquest nou marc legal, el model de planificació estadística, consolidat a través dels plans estadístics anteriors i dels corresponents programes anuals d'actuació estadística.

El nombre d'objectius operatius que es proposa dur a terme durant els quatre anys de vigència del Pla és de 378 (que supera els 368 objectius previstos en el Pla estadístic anterior), dels quals 252 corresponen a activitats estadístiques consolidades, 81 a activitats experimentals i 45 en projecte. Cal constatar una translació important d'activitats en projecte a experimentals i d'aquestes últimes cap a activitats consolidades, sense que això hagi suposat un augment molt significatiu dels objectius inclosos en el darrer Pla estadístic de Catalunya 1997-2000.

Pel que fa a l'Idescat, el nombre total d'objectius assignats pel Pla estadístic és de 115, dels quals 73 corresponen a activitats estadístiques consolidades, 21 a experimentals i 21 a activitats en projecte. Una característica a destacar és la creixent implicació de l'Idescat en les activitats estadístiques desenvolupades per altres institucions participants en el Pla estadístic: així, 15 de les activitats planificades es faran en règim de coresponsabilitat amb departaments de la Generalitat de Catalunya i/o d'altres organismes del sistema estadístic català; d'altra banda, l'Idescat participa com a organisme col·laborador en uns altres 10 objectius operatius a desplegar en els successius programes anuals.

1.2. Programa anual d'actuació estadística del 2002

El Govern va aprovar el Decret 367/2001, de 18 de desembre, pel qual s'oficialitza el Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2002, el qual estableix les activitats estadístiques que s'han de dur a terme durant l'any. Aquest programa suposa, de fet, el primer dut a terme en el marc de la Llei del pla estadístic de Catalunya 2001-2004, atès que el Programa del 2001 va ser una pròrroga de la programació de l'any 2000. El nombre total d'activitats estadístiques programades és de 336, de les quals l'Idescat n'assumeix 90, tenint en compte que n'hi ha 15 que es realitzen amb responsabilitat compartida amb altres organismes.

1.3. Seguiment de les actuacions estadístiques del 2000

L'Idescat ha avaluat el compliment de les activitats ressenyades en el Programa del 2000 i ha emès el corresponent informe sobre el nivell d'execució de cadascuna de les activitats programades, una vegada fetes les consultes als organismes integrats en el sistema estadístic. En l'informe esmentat s'indica la disponibilitat de la informació generada, el mitjà de difusió utilitzat i la referència temporal de les dades estadístiques d'aquelles activitats que s'han dut a terme al llarg de l'any, així com les causes dels eventuais incompliments (parcials o totals) de les activitats programades que no s'han pogut dur a terme. De les 309 activitats programades, 272 (88%) s'han executat totalment, 13 (4,2%) només de forma parcial i 24 (7,8%) no s'han abordat.

2. Estadística demogràfica

2.1. Estadística del moviment natural de la població

S'han obtingut les dades de l'any 2000 relatives al nombre i a les característiques bàsiques dels parts, dels nascuts vius, de les morts fetals tardanes i dels matrimonis, per als municipis, comarques i àmbits del Pla territorial de Catalunya. Això ha significat la depuració i la validació de les butlletes estadístiques corresponents a més de 62.000 parts i més de 31.000 matrimonis. Alhora s'han iniciat els treballs de tractament de l'arxiu estadístic del 2001.

D'altra banda s'ha actualitzat la *base de dades d'onomàstica*, que permet accedir a la relació i freqüència dels noms dels nadons inscrits en els registres civils de Catalunya. Aquesta informació és d'accés públic, mitjançant el web de l'Idescat.

2.2. Projeccions de població activa per comarques i àmbits del Pla territorial

L'Idescat ha finalitzat les *Projeccions de població activa de Catalunya 2010* per comarques i àmbits del Pla territorial, d'acord amb les conclusions de les Jornades Tècniques de Projeccions Demogràfiques de Catalunya per tal de realitzar projeccions sectorials de la població catalana. Aquests treballs han permès de disposar de les projeccions de població activa per sexe i edat per als esmentats àmbits territorials segons escenaris diferents d'evolució de la població catalana i de les taxes d'activitat per sexe i edat. D'altra banda, s'han iniciat els treballs d'elaboració de les projeccions de població en edat escolar.

2.3. Projeccions de llars i famílies

S'han desenvolupat els treballs d'elaboració d'una nova línia específica de les projeccions demogràfiques corresponent a les *Projeccions de llars i famílies de Catalunya* per a l'horitzó de l'any 2010. Aquestes projeccions permetran disposar d'informació sobre la dimensió mitjana de les llars i famílies, així com de la seva distribució segons el nombre de membres per al conjunt de Catalunya, les comarques i els àmbits del Pla territorial de Catalunya. També es disposarà de les previsions corresponents a l'estructura i composició de les llars i famílies per al total de Catalunya i els àmbits del Pla territorial.

Per a l'elaboració d'aquestes projeccions de llars i famílies s'ha partit dels escenaris recollits en les projeccions generals de població de Catalunya, sobre les quals s'han confeccionat les diferents hipòtesis associades a l'evolució específica de llars i famílies catalanes, així com la seva dimensió, composició i estructura.

2.4. Estadística de migracions

L'explotació estadística de variacions residencials corresponent a l'any 1999 ha permès disposar del nombre i característiques bàsiques de les *Migracions de Catalunya: immigració, emigració i immigració exterior*. Així, es coneixen els fluxos de migració interna de Catalunya, els fluxos relacionats amb la resta de l'Estat i les arribades per immigració procedent de l'estranger. Cal assenyalar que aquesta estadística reflecteix correctament l'evolució de les migracions internes de Catalunya, així com les corresponents a les entrades i sortides procedents o amb destinació a la resta de l'Estat. Tanmateix la immigració procedent de l'estranger només es recull de manera parcial, ja que alternativament aquests fluxos procedents de l'estranger tendeixen a incorporar-se en el Padró continu d'habitants per la via atípica de les altes padronals per ommissió d'inscripció anterior.

2.5. Estadístiques derivades del Registre de població: padró continu d'habitants

Al llarg de l'any 2001 s'han iniciat els treballs preliminars de confecció del *Registre de població de Catalunya*, a partir dels primers arxius padronals lliurats per l'INE i els posteriors treballs d'avaluació de la seva exhaustivitat i els continguts dels fitxers padronals. Alhora s'han fet explotacions estadístiques provisionals que han permès disposar d'informació sobre la distribució de la població l'any 2001 segons sexe, edat, lloc de naixement, país de procedència i nivell d'instrucció.

Aquesta informació s'ha utilitzat per a la realització d'un estudi específic sobre l'evolució, característiques i previsions d'evolució de les persones residents a Catalunya de nacionalitat estrangera, anàlisi que s'ha elaborat com el marc demogràfic del Pla interdepartamental de la immigració a càrrec de la Secretaria per a la Immigració del Departament de la Presidència. També s'ha lliurat aquesta informació, juntament amb la procedent d'altres fonts estadístiques de població de l'Idescat, per a l'elaboració del capítol del marc demogràfic del nou Pla de salut de Catalunya 2002-2004 que porta a terme el Departament de Sanitat i Seguretat Social.

2.6. Censos de població i habitatge 2001

Al llarg de l'any 2001, l'Idescat ha seguit elaborant les seves propostes per a la participació en els propers censos que l'INE ha dut a terme a partir de l'1 de novembre del 2001. Aquestes propostes fan referència a la inclusió en els qüestionaris dels temes d'interès específic per a Catalunya, per tal d'assegurar la continuïtat de les sèries estadístiques disponibles. D'aquesta manera, s'han tractat les preguntes relatives al coneixement del català i l'any d'arribada a Catalunya, la mobilitat obligada per raons de treball o d'estudi, i el mitjà de transport utilitzat en els desplaçaments de la població. Igualment, s'han fet propostes respecte a les nomenclatures per a la codificació d'activitat econòmica i ocupació, i s'han lliurat a l'INE els codificadors automàtics de l'Idescat a l'efecte dels procediments generals de tractament de dades censals, de la mateixa manera que s'han elaborat propostes per millorar la metodologia de la recollida de dades corresponents a la tipologia de llars i famílies.

Així mateix, s'han elaborat propostes pel que fa a la participació en la fase d'informatització de les dades censals, la seva validació i el tractament estadístic posterior, per tal de disposar de l'arxiu final dels esmentats censos de població i habitatges de Catalunya. Amb aquesta finalitat, s'ha signat un conveni de col·laboració amb l'INE que recull tots els aspectes de la participació de l'Idescat en l'operació censal.

Per últim, s'ha signat un conveni de col·laboració amb el Conselh Generau d'Aran per realitzar el cens lingüístic de l'aranès de manera paral·lela però separada del Cens de població, d'acord amb la Resolució 460/VI del Parlament de Catalunya, amb la intenció de donar continuïtat a les sèries estadístiques sobre el coneixement i ús de l'aranès de la Val d'Aran de 1991 i 1996.

3. Estadística social

3.1. El cens agrari de Catalunya 1999

En el curs de l'any 2001 s'han intensificat els treballs d'explotació del *cens agrari* a fi d'actualitzar les dades de l'anterior cens del 1989, actualitzades parcialment mitjançant les enquestes d'estructura de les explotacions agràries del 1993, 1995 i 1997, tasca que ha estat possible amb la col·laboració del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i l'INE. El fet que aquest cens es faci segons la normativa fixada per la Unió Europea i els requeriments internacionals d'informació estadística del sector permet obtenir resultats comparables entre tots els estats membres de la Unió Europea i, d'altra banda, ha fet possible disposar d'un directori que servirà per a la realització de dissenys mostrals d'enquestes agràries sectorials.

Com a novetats en aquest cens agrari, s'ha introduït la investigació d'aspectes a tenir en compte dins d'una nova línia ecològica i d'aprofitament dels recursos, com ara les preguntes sobre si les explotacions utilitzen mètodes exclusius d'agricultura ecològica, aigües depurades o dessalades per al regatge, si tenen instal·lacions per emmagatzemar adobs d'origen animal o bé si l'explotació té establert algun sistema de recuperació de metà. També la part específica de Catalunya aprofundeix en temes com el del desenvolupament rural, el tractament del purí o l'ús d'energies alternatives. Cal assenyalar que els resultats disponibles s'han pogut consultar de forma progressiva pels àmbits del Pla territorial, comarques i municipis a través del web de l'Idescat.

3.2. Estadística de la despesa social pública

En aquesta matèria, durant l'any 2001 s'ha recopilat i tractat la informació per elaborar els comptes dels anys 1999 i 2000 d'acord amb la metodologia revisada del SEEPROS i ja es disposa de la sèrie completa segons la nova metodologia. Aquesta nova versió dels comptes de la protecció social de Catalunya permet millorar la seva capacitat descriptiva i, alhora, superar alguns problemes metodològics que s'havien constatat en la metodologia inicial.

La presentació dels *comptes de la protecció social a Catalunya* és innovadora en el fet que presenta les dades classificades segons els sistemes de protecció social, així com les taules de transferències de recursos entre sistemes. L'estadística recull també la informació del finançament i de les funcions en les quals es materialitzen les despeses de protecció social.

3.3. Indicadors socials

S'han continuat els treballs de recopilació i d'actualització sistemàtica de les dades i d'elaboració de nous indicadors socials que permeten disposar d'una sèrie temporal per descriure i avaluar l'evolució i la distribució territorial del nivell de benestar i de qualitat de vida de la població catalana centrat en les àrees de població, família, salut, educació, treball, renda i consum, habitatge, llengua, cultura i lleure, participació ciutadana, protecció social i medi ambient.

A final del 2001 es disposava d'informació en termes de 156 indicadors per al conjunt de Catalunya, comarques, demarcacions territorials i àmbits del Pla territorial, disponible dins d'un domini específic del web de l'Idescat. Alhora s'han continuat les tasques per obtenir un sistema d'indicadors per als municipis catalans de més de 20.000 habitants.

3.4. Estadístiques de distribució personal de la renda

S'han portat a terme diversos treballs dins d'aquesta línia d'activitat a fi de conèixer, entre d'altres, les magnituds del consum privat, l'estructura del consum privat i el nombre de les llars amb dificultats econòmiques. Alhora, es podrà conèixer amb periodicitat anual l'estructura del consum privat segons les característiques de la llar, la distribució de la despesa familiar (també segons característiques de les llars), les magnituds de la desigualtat en la distribució de la despesa i les llars amb dificultats econòmiques i/o baixos nivells de consum segons les seves característiques. Aquesta informació s'elabora a partir de l'*Enquesta contínua de pressupostos familiars* per als anys 1998 i 1999, corresponents als arxius lliurats per l'INE el 2001.

3.5. Estadística de biblioteques 2000

L'Idescat ha fet els treballs tècnics preparatoris i l'operació de camp per a la recollida de dades corresponents a l'any 2000, d'acord amb els termes especificats en el conveni signat amb l'INE i amb la col·laboració del Departament de Cultura. S'ha obtingut informació d'un total de 865 biblioteques amb referència a la seva tipologia, estructura, equipament, activitat i costos i, a continuació, s'han registrat i validat les dades i s'han obtingut les xifres finals de l'estadística de biblioteques de l'any. Cal assenyalar que, per primera vegada, es recull informació sobre l'accés a Internet i d'altres serveis telemàtics de les biblioteques de Catalunya.

3.6. Estadística de finançament i despeses de l'ensenyament privat (1999-2000)

L'Idescat ha desenvolupat els treballs tècnics preparatoris d'aquesta enquesta i ha portat a terme l'operació de camp de recollida de dades per a un total de 810 centres d'ensenyament no universitari i 51 centres d'ensenyament universitari, d'acord amb els termes especificats en el conveni signat amb l'INE i amb la col·laboració del Departament d'Ensenyament. La informació obtinguda fa referència als principals agregats comptables dels centres, la seva estructura de despeses i ingressos, així com l'elaboració d'indicadors de funcionament. A continuació, s'han realitzat els treballs tècnics d'enregistrament de dades, tractament estadístic i elevació de les dades referides a l'estructura de despeses i finançament. D'altra banda s'han iniciat els treballs d'explotació de resultats.

4. Estadística econòmica

En el decurs de l'any 2001 s'han dut a terme els treballs preparatoris i l'establiment de criteris per a l'aplicació de l'euro a les estadístiques econòmiques de l'Idescat expressades en unitats monetàries per a tots els anys de les sèries publicades, seguint les directrius del Reglament europeu número 2866/98. El criteri de conversió de les sèries estadístiques retrospectives ha estat definit per l'Eurostat en el marc dels procediments lligats a la implantació de la moneda única. Des del 31 de desembre del 2001, es facilita la consulta en euros en les diverses bases de dades accessibles en el web de l'Idescat.

4.1. Estadístiques de conjuntura econòmica

Tal com es va fent en els darrers anys, el PIB *trimestral* informa de la variació experimentada per la producció de tots els béns i serveis de l'economia catalana. La informació es presenta desagregada per branques d'activitat i per components de la demanda i recull també la variació i l'estimació de l'INE per al PIB del conjunt de l'Estat espanyol.

4.1.1. Estadístiques de la conjuntura industrial

Sota la responsabilitat de l'INE i de l'Idescat, l'*Índex de producció industrial* (IPI) de Catalunya continua publicant-se mensualment amb les desagregacions habituals. De la mateixa manera, l'*Índex de preus industrials* (IPRI) de Catalunya s'ha anat publicant mensualment, amb les seves desagregacions segons CCAE i destinació econòmica.

4.1.2. Estadístiques de la conjuntura comercial

Es continua amb l'operació estadística *Índex de vendes en grans superfícies* (IVGS), indicador que permet fer el seguiment del subsector de les grans superfícies, no especialitzades, de més de 2.500 metres quadrats. Els resultats s'obtenen de la informació subministrada per tots els establiments en funcionament a Catalunya.

Per la seva banda, l'activitat estadística *Clima comercial urbà* és una operació trimestral i se segueix fent en col·laboració amb la Direcció General de Comerç del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme, on es mostra l'evolució del sector de la distribució comercial en els centres comercials oberts de Catalunya. Mitjançant entrevistes telefòniques, es pregunta l'opinió sobre diferents variables (com ara les vendes, el nivell d'existències o l'ocupació), el creixement o la disminució d'aquestes variables, les seves expectatives i la valoració de la marxa del negoci.

4.1.3. Estadística de conjuntura de la construcció

L'*Índex sobre l'activitat de la construcció* a Catalunya, de periodicitat trimestral, és fruit del conveni de col·laboració entre el Ministeri de Foment, l'Idescat i el Departament de Política Territorial i Obres Públiques. A partir d'aquesta publicació s'informa de manera desagregada per tipus d'obra i es complementa amb diversos indicadors de productivitat propis del sector.

4.1.4. Estadística del turisme

L'any 2001 s'ha signat el Conveni amb la Fundació Barcelona Promoció (Turisme de Barcelona) per tal de facilitar una àmplia informació mensual, trimestral i anual sobre l'ocupació hotelera de la ciutat, segons el tipus de turista i la categoria de l'hotel. Aquesta explotació específica es fa a partir d'un acord de col·laboració entre l'Idescat i l'INE, a fi d'aprofitar l'enquesta implantada a tot l'Estat.

D'altra banda, es continua amb l'operació *Viatges dels catalans*, fruit del conveni de col·laboració amb la Direcció General de Turisme del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme. Amb periodicitat mensual, l'activitat té com a objectiu conèixer el comportament turístic dels catalans (nombre de viatges i pernoctacions realitzades, tipus de viatge, destinació i despesa declarada, etc.). L'operació es realitza mitjançant enquesta telefònica d'una mostra de 4.800 entrevistes l'any, estratificada segons el nombre d'habitants i el nivell de renda dels municipis.

Simètricament, l'Idescat realitza l'estadística *Viatges dels espanyols* en la qual es quantifica el nombre d'espanyols que han viatjat a Catalunya, amb informació sobre les pernoctacions, destinació, hàbits turístics, així com l'estimació de la despesa declarada. Aquesta operació es realitza amb enquesta telefònica adreçada als residents de l'Estat espanyol de 15 anys i més.

L'objecte de l'*Ocupació i activitat hotelera* és l'estudi de la demanda hotelera, el nombre de viatgers i les pernoctacions a Catalunya per tal d'obtenir l'indicador d'activitat hotelera. La base principal per obtenir aquestes dades és el fitxer mensual que es rep de l'INE de l'*Encuesta de ocupación hotelera*. Els resultats sobre els viatgers, les pernoctacions i el grau d'ocupació són mensuals i es classifiquen per marques turístiques. Els informes i els indicadors corresponents es fan públics a la web de l'Idescat trimestralment.

Per últim, l'*Estadística turística de les Valls del Cadí* és el producte d'una explotació específica de les dades dels indicadors d'activitat hotelera de l'*Encuesta de ocupación hotelera* de l'INE per a la zona anomenada les Valls del Cadí.

4.1.5. Estadístiques de la conjuntura del sector exterior

Dins d'aquest any 2001, s'ha posat en marxa l'operació estadística *Clima exportador de Catalunya* gràcies a la signatura del conveni de col·laboració entre el Consorci de Promoció Comercial de Catalunya (COPCA) i l'Idescat. És una enquesta trimestral que recull les opinions empresarials sobre expectatives i evolució de diferents aspectes conjunturals de l'exportació, i que aporta informació sobre les expectatives a dotze mesos de conceptes com la cartera de comandes, l'evolució dels preus o el marge comercial de les exportacions. L'enquesta també permet analitzar la conjuntura de l'exportació catalana i obtenir un indicador avançat de l'evolució real de les exportacions. La mostra consisteix en un panel d'aproximadament 600 empreses exportadores amb activitat a Catalunya, seleccionades a partir d'un mostreig aleatori estratificat amb assignació proporcional a l'exportació realitzada segons el sector d'activitat de l'empresa i el seu volum d'exportació. Els resultats es desglossen d'acord amb tres criteris: CCAE, destinació econòmica dels béns i dimensió de l'empresa segons el nivell d'exportació.

Dins de les estadístiques de la conjuntura del sector exterior, també es porta a terme l'estadística de *Comerç amb l'estranger*, de periodicitat anual, on figuren les exportacions i importacions catalanes segons les diverses classificacions (CCAE-93, CUCI-Rev.3 i TARIC) i la destinació econòmica dels béns. D'altra banda, l'apartat *Informes de comerç amb l'estranger*, de periodicitat mensual amb dades sobre les exportacions i importacions, recull el valor total de les compres i les vendes de mercaderies de Catalunya a l'estranger, i es classifiquen també segons el nivell tecnològic de les mercaderies. Aquest tipus d'informe, que realitza l'Eurostat per a l'estadística internacional, resulta inèdit en l'àmbit de l'estadística oficial de l'Estat espanyol.

4.2. Estadístiques econòmiques estructurals

En el decurs de l'any 2001 s'ha iniciat el projecte de les *Taules input-output de Catalunya* (TIOC-2001), amb la col·laboració del Departament d'Economia i Finances i la participació del Departament de Treball, el Departament d'Indústria, Comerç i Turisme, la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona i l'equip directiu de les darreres taules input-output de Catalunya (TIOC-87). Sobre la base de l'aprofitament de les fonts actualment disponibles, la seva elaboració implicarà, entre d'altres reptes, fer un estudi sobre consums intermedis a les empreses catalanes i l'adopció efectiva del nou sistema europeu de comptes (SEC-95).

Igualment, i per tal de millorar les actuals *estadístiques* d'R+D, al llarg de l'any 2001 s'ha arribat a un acord amb l'INE que implica la normalització dels quatre qüestionaris de les enquestes, l'anàlisi i modificació dels seus continguts i la millora dels directoris dels organismes extractors de despesa en R+D, a partir de la col·laboració del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació.

Al mateix temps, s'ha arribat a un acord amb l'INE per dur a terme quatre noves *enquestes de medi ambient*, orientades a la captació i distribució de l'aigua, els usos de l'aigua en el sector agrari, la recollida i el reciclatge de residus industrials i els residus urbans. Totes aquestes actuacions es fan en contacte amb el Departament de Medi Ambient i l'any vinent aquest sistema d'informació mediambiental s'ampliarà amb una enquesta sobre despesa i inversió en protecció del medi ambient.

En el capítol dels comptes de l'economia catalana, es manté la disponibilitat de les principals *Macromagnituds anuals de l'economia catalana*. Amb els canvis impulsats per la Unió Europea, s'homogeneïtza la comptabilitat nacional entre tots els països amb la unificació de la seva base comptable i l'adaptació metodològica a les directrius del sistema europeu de comptes. Aquest procés continua amb l'estimació a preus constants de les principals branques d'activitat i components de la demanda. Pel que fa a l'oferta, es continua fent referència a les valoracions i l'aplicació de la nova classificació d'activitats CCAE-93. Pel que fa a la demanda, cal esmentar els canvis relatius a la definició del consum final de les llars i les administracions públiques.

D'altra banda, es continua amb l'operació estadística *Comptes de l'Administració pública* amb la col·laboració de la Intervenció General de la Generalitat i la Intervenció General de l'Estat, presentant els comptes segons la metodologia de la comptabilitat nacional de la Unió Europea, a fi de conèixer les macromagnituds que genera l'activitat econòmica de l'Administració pública catalana.

En l'àmbit de les estadístiques industrials, al llarg d'aquest any s'ha publicat el volum número 6 de la sèrie *Quaderns sectorials d'indústria*, coordinada pel Departament d'Indústria, Comerç i Turisme amb el suport de l'Idescat. Aquest volum ofereix dades sobre les principals macromagnituds del sector material i equipament elèctric, electrònic i òptic a Catalunya, fent una comparació amb les dades del mateix sector a Espanya i a Europa. D'altra banda, se segueix amb la realització de l'*Enquesta d'inversió industrial* a Catalunya realitzada per la Direcció General d'Indústria amb la col·laboració de l'Idescat i de la Secretaria General Tècnica del Ministeri d'Indústria i Energia. Es tracta d'una operació estadística semestral en què l'Idescat elabora i enregistra els qüestionaris, proporcionant informació sobre l'evolució de la inversió industrial a Catalunya. Finalment, també cal constatar la publicació Estadística, producció i comptes de la indústria 1999, on es donen a conèixer les dades i la difusió de les magnituds del sector industrial.

De resultes de l'adaptació al nou sistema d'estadístiques de serveis, s'han traduït al català els qüestionaris i s'han rebut els resultats individualitzats corresponents a l'any 1999 sobre les enquestes econòmiques estructurals del sector turístic, el sector del transport i les comunicacions, el sector comercial i els serveis prestats a les empreses i altres serveis personals a Catalunya, dins del marc de col·laboració vigent amb l'INE i la signatura dels convenis corresponents als quatre àmbits esmentats en el decurs de l'any 2001. Així, es continuarà amb el mateix procediment quan es rebin els resultats per elaborar l'*Estadística d'empreses de serveis* de l'any 2000.

Per últim, s'ha actualitzat una sèrie ja consolidada en l'estadística econòmica de Catalunya amb l'activitat estadística *Mercat de treball*. S'ha ampliat la informació sobre el mercat de treball a Catalunya, tant pel que fa als resultats publicats com en el nombre de variables tractades, amb una difusió trimestral i amb caràcter anual.

4.3. Estadístiques econòmiques territorialitzades

L'Idescat ha elaborat al llarg de l'any 2001 les *Estimacions de la població estacional* per als municipis de més de 5.000 habitants i la resta de capitals comarcals. Aquesta estadística té una gran rellevància per determinar la càrrega demogràfica que suporten els municipis de Catalunya. Per al càlcul de la població estacional es determina el nombre de sortides que, en mitjana anual, fan els residents en els municipis i el nombre d'entrades que, en mitjana anual, tenen els municipis. També s'incorpora la mobilitat obligada per raó d'estudi i treball. El resultat d'aquesta estadística defineix l'anomenada "població equivalent a temps complet any" dels municipis de Catalunya, informació que es troba disponible i actualitzada al web de l'Idescat.

4.4. Anàlisi de la conjuntura i l'estructura econòmica

Durant l'any 2001 el sistema de seguiment de l'economia catalana per part de l'Idescat ha continuat vertebrant-se a través d'un conjunt d'indicadors i sèries desagregades. Les sèries es presenten agrupades temàticament i es mantenen permanentment actualitzades en el web de l'Idescat, a més de la publicació d'informes (mensuals i trimestrals) on s'examina l'evolució de la conjuntura econòmica de Catalunya. L'Idescat ha estat la font de producció d'aquestes dades. Enguany s'han incorporat uns nous indicadors relatius als escenaris macroeconòmics de l'economia catalana, a l'activitat d'R+D i innovació, i a les dades sobre la licitació oficial d'obra i l'índex de costos de construir (en aquest darrer cas amb la col·laboració de la Cambra Oficial de Contractistes d'Obra de Catalunya).

La recollida, emmagatzematge, tractament i difusió dels indicadors econòmics estructurals més significatius, produïts tant per l'Idescat com per altres organismes, es presenten en unes fitxes on s'especifiquen les fonts, les notes metodològiques amb els conceptes i definicions utilitzats, i comentaris sobre el comportament dels indicadors. Les fitxes es difonen en el web de l'Idescat. A partir d'aquestes fitxes es pot accedir als resultats i sèries bàsiques de cadascuna, amb informació sobre el total de Catalunya i d'Espanya.

4.5. Estadístiques de les tecnologies d'informació i comunicacions (TIC)

Com en el darrer any, s'ha portat a terme les dues enquestes sobre la penetració de les TIC a la societat catalana: l'*Enquesta sobre la penetració de les TIC a les llars i l'Enquesta sobre la penetració de les TIC a les empreses catalanes*.

Pel que fa a la primera, l'objectiu principal ha estat analitzar la disponibilitat a les llars de les tecnologies d'informació i comunicacions (ordinador, Internet, televisió, i telefonia mòbil) i l'ús que en fan les persones que hi viuen. Les persones entrevistades han estat les residents en llars amb telèfon i s'han inclòs algunes preguntes per comparar les dades obtingudes amb les de l'enquesta realitzada l'any anterior. El mètode de selecció ha estat bietàpic, seleccionant en primer lloc una llar i, a continuació, l'individu dins d'aquesta llar, a partir d'un mostreig estratificat amb assignació proporcional de cada estrat, on aquests s'han definit segons el nombre d'habitants dels municipis (amb un mínim prefixat en les províncies de Girona, Lleida i Tarragona). S'han efectuat dues onades d'entrevistes telefòniques (primavera-tardor) amb un panel aproximat de 1.600 enquestats.

Pel que fa a la segona enquesta, adreçada a les empreses, l'objectiu principal ha estat analitzar l'equipament i la utilització a les empreses catalanes de les tecnologies de la informació i les comunicacions (ordinador, Internet, correu electrònic, comerç electrònic, telefonia, teletreball, etc.), a més dels aspectes relacionats amb l'ocupació, la formació i la despesa en aquest àmbit. La població entrevistada ha estat els establiments, els quals també es consideren unitats de mostreig, i l'Idescat s'ha encarregat de la selecció dels establiments de la mostra. El mètode de selecció ha estat el mostreig estratificat segons el sector d'activitat de l'empresa, província i nombre d'ocupats. Aquesta enquesta s'ha dut a terme en una única onada al llarg del mes de desembre, i el nombre d'empreses de la mostra ha estat de 1.600 aproximadament.

5. Estadística de síntesi

Durant l'any 2001 s'ha editat l'*Anuari estadístic de Catalunya 2001* que recull l'estadística oficial i bàsica sobre Catalunya produïda per diferents organismes. L'anuari conté unes 600 taules d'estadístiques sectorials multitemàtiques, amb una desagregació important d'informació territorial per comarques i per àmbits territorials del Pla territorial general de Catalunya. Per primer cop, i anticipant-se al calendari de la implantació de la moneda única europea, la publicació s'ha editat íntegrament amb els valors monetaris expressats en euros.

També s'ha editat l'*Anuari estadístic de Catalunya 1992-2001* en cd-rom, el qual conté una recopilació d'unes 5.000 taules estadístiques ordenades i sistematitzades, corresponents a les edicions dels anuaris compresos entre 1992 i 2001. Com a complement de l'anterior, l'Idescat ha editat el desplegable *Xifres de Catalunya 2001* en català, castellà, francès, anglès i alemany, amb la voluntat de col·laborar a fer conèixer arreu les dades bàsiques de Catalunya.

Finalment, cal destacar que l'Idescat va signar, per tercer any consecutiu, un conveni de patrocini i mecenatge amb la fundació Banc Sabadell el mes de juny del 2001, per tal de potenciar la difusió de l'estadística bàsica i aproximar-ne el coneixement cap a col·lectius potencials d'usuaris sense ànim de lucre. En aquest sentit, el patrocini ha permès realitzar una edició especial de l'*Anuari estadístic de Catalunya 2001* en suport paper que s'ha distribuït gratuïtament a les més de 800 biblioteques públiques de Catalunya, així com l'edició de l'*Anuari estadístic de Catalunya 1992-2001* en cd-rom, distribuït també gratuïtament a 1.200 centres d'ensenyament secundari de Catalunya.

6. Coordinació i normalització estadística

6.1. Nomenclatures i classificacions estadístiques

Durant l'any 2001, l'Idescat ha dut a terme el manteniment i l'actualització de la *Base de dades de codis i nomenclatures estadístiques*, tant pel que fa a la incorporació de les noves classificacions com les actualitzacions dels canvis produïts en l'àmbit territorial.

Quant a les nomenclatures i classificacions estadístiques, en el decurs de l'any 2001 s'han acabat els treballs d'adaptació i normalització que permeten la publicació de la *Classificació catalana de productes per activitats econòmiques* (CCPA-96). Al mateix temps, la Junta de Govern de l'Idescat ha aprovat la proposta d'oficialitzar la *Classificació catalana d'educació 2000* (CCED-2000) elaborada per l'Idescat, la qual també ha merescut l'informe favorable del Consell Català d'Estadística. La CCED-2000 és el resultat de l'adaptació i normalització catalana de la Classificació nacional d'educació 2000 (CNED-2000), on l'Idescat ha figurat com a membre actiu del grup de treball d'àmbit estatal. Complementàriament, s'han elaborat les notes explicatives, els índexs i les taules de correspondències que configuraran la publicació d'aquesta Classificació en el decurs del primer semestre de l'any 2002.

També s'ha avançat en els treballs d'adaptació i normalització de la *Nomenclatura combinada* (NC) i en l'adequació de la nomenclatura a la base de dades de comerç amb l'estranger que ha de contenir aquesta informació, mantenint l'estructura i els nivells de desagregació de fins a vuit dígit que considera la NC. A causa de la gran diversitat de sectors productius a què fa referència i al nivell de detall a què s'arriba, aquesta classificació genera un vocabulari molt extens a cada àmbit (20.500 epígrafs que despleguen aproximadament 500.000 paraules i prop de 100.000 termes) i el seu procés d'adaptació a l'estadística oficial catalana ha comptat per primera vegada amb l'aplicació experimental d'un programa específic de traducció automàtica per tal de facilitar un tractament massiu d'ítems. Cal destacar finalment que, al llarg de l'últim trimestre de l'any, s'han iniciat contactes amb el TERMAT i els serveis lingüístics dels ports de Barcelona, Tarragona i Balears per tal de coordinar la seva participació en aquests treballs i la seva futura redifusió; a la vegada, l'Idescat ha participat en la revisió i actualització de correspondències de la NC amb altres classificacions (activitats, comerç exterior i productes segons contingut tecnològic) en el si del grup de treball específic de comunitats autònomes.

Per últim, s'ha dut a terme la revisió i actualització del *Repertori d'oficis artesans* del Centre Català d'Artesania del CIDEM, així com l'aprofundiment de les nomenclatures estadístiques referides al sector de l'audiovisual català, a instàncies del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, la valoració final i proposta definitiva dels annexos sobre les classificacions d'activitat econòmica i ocupació en els *Censos de població i habitatges 2001* i el redisseny de les classificacions estadístiques emprades en l'*Estadística de consum cultural 2001* i en l'*Enquesta de mobilitat quotidiana 2001 de la Regió Metropolitana de Barcelona*.

6.2. Normalització de codis territorials amb finalitats estadístiques

Pel que fa a les nomenclatures territorials i administratives, com cada any s'han publicat les actualitzacions dels codis territorials de Catalunya, països del món i les àrees infraestatals de la Unió Europea. A més, s'ha revisat el *Nomenclàtor d'entitats de població de Catalunya* per a l'any 1999. D'altra banda, en relació amb el *Viari de Catalunya*, ja es disposa d'una versió actualitzada del viari general normalitzat en suport informàtic, amb data de 30 de juny del 1999.

En relació a la proposta de Reglament comunitari de la Nomenclatura de les Unitats Territorials Estadístiques (NUTS), utilitzada per l'Administració comunitària en el procés d'assignació dels fons estructurals, s'han proposat un conjunt d'esmenes que afecten l'aplicació de criteris per a l'assignació de nivells NUTS a les regions europees actuals, les quals tenen com a objectiu millorar la informació estadística comunitària, amb caràcter general, i la informació estadística sobre les regions comunitàries i sobre Catalunya, en particular. El procés al llarg de l'any 2001 s'ha portat a terme coordinadament amb el Patronat Català Pro Europa i la Direcció General de Relacions Exteriors del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

6.3. Normalització lingüística i autoedició

L'Idescat ha corregit textos, i ha traduït i ha fet adaptacions terminològiques de classificacions i nomenclatures. També ha elaborat qüestionaris, informes o projectes en matèria de normalització lingüística. Cal destacar les actuacions en matèria d'adaptació i normalització lingüístiques de la terminologia estadística i autoedició de 110 qüestionaris (punt de partida per proveir-nos de dades estadístiques), la correcció de 17 publicacions en suport paper i de dos cd-rom, la revisió de 1.500 pàgines del web i la correcció de més de 600 informes.

D'altra banda, l'equip de planificadors lingüístics, a més de la seva intensa participació en les activitats esmentades en l'àmbit de nomenclatures i classificacions estadístiques i l'emissió de 20 informes lingüístics sobre consultes internes i externes, ha elaborat una base de dades amb fitxes terminològiques i gramaticals i ha portat a terme l'edició d'un butlletí intern de periodicitat mensual.

6.4. Normalització i emmagatzematge de la documentació tècnica

Des de l'Idescat s'ha impulsat el procés d'elaboració dels projectes tècnics preceptius de les activitats estadístiques que van a càrrec dels departaments de la Generalitat, la resta d'agents del Sistema estadístic català i de l'Idescat, d'acord amb les directrius aprovades per la Junta de Govern. La concepció i elaboració del projecte tècnic està regulada per la Llei d'estadística de Catalunya i la Llei del pla estadístic de Catalunya 2001-2004, i conté aquella informació -metodològica, legal o institucional- necessària i susceptible de validació per als processos d'inclusió-homologació, execució i avaluació de les activitats estadístiques oficials.

7. Innovació, promoció i formació en l'àmbit estadístic

Al llarg del 2001, l'Idescat ha concentrat les seves activitats d'innovació i recerca a l'entorn dels dos projectes europeus de recerca integrats en el V Programa Marc de la Unió Europea, així com en la preparació d'un tercer projecte orientat a la caracterització de les tipologies d'usos de webs i el desenvolupament d'eines computacionals per tractar-les. Al mateix temps, s'han atès altres línies de treball internes per a la millora dels mètodes d'estimació i difusió de dades.

7.1. Projectes comunitaris de recerca

European Indicators, Cyberspace and the Science-Technology-Economy System (EICSTES)

EICSTES (IST-1999-20350) és un projecte que es desenvolupa amb el suport d'Eurostat en el període gener 2001-desembre 2003 i té per objectiu definir indicadors que permetin mesurar les relacions existents en la nova economia a partir de dades obtingudes principalment a Internet. L'Idescat hi participa associat al Centre d'Informació i Documentació Científica (CINDOC) del CSIC (coordinador), a la Universitat de Surrey, la Universitat d'Amsterdam, el CNRS-Nancy i dos centres de recerca d'Àustria i Grècia.

Durant el 2001 l'Idescat ha organitzat a la seva seu la reunió de posada en marxa i presentació del projecte, amb l'assistència dels socis europeus i diversos experts estadístics. Al mateix temps, l'Idescat ha enllestit una taxonomia dels ciberintermediaris conjuntament amb la Universitat de Surrey i ha participat en la redacció del pla de qualitat i d'avaluació dels resultats actuals i futurs. Tenint en compte que es tracta d'un projecte de 3 anys, en aquest primer any de funcionament s'han dut a terme principalment tasques preparatòries com ara l'elaboració del web del projecte, recollida de dades de la Internet física, directori de webs de centres d'R+D europeus, estats de la qüestió sobre indicadors i representació de dades, la viabilitat de coenllaços entre webs o bé els assajos de prototipus d'alguns programaris.

Computational Aspects of Statistical Confidentiality (CASC)

CASC (IST-2000-25069) és també un projecte que es desenvolupa amb el suport d'Eurostat en el període gener 2001-desembre 2003 i preveu nous desenvolupaments en el tractament i la difusió de macrodades/microdades i l'automatització del seu processament. El consorci està integrat pels instituts d'estadística dels Països Baixos (coordinador), Itàlia, Alemanya, Regne Unit, Espanya i Catalunya, a més de l'Institut d'Intel·ligència Artificial del CSIC i sis universitats europees (dues de catalanes).

Durant l'any 2001 s'han desenvolupat la majoria de mètodes basats en les tècniques de la microagregació, algorismes d'emascarament, agregació de dades qualitatives i xarxes de fluxos que s'han d'implementar en les noves versions del programari Argus. L'Idescat ha participat en l'estratègia d'avaluació de les prestacions del nou programari que es durà a terme al llarg del 2002, amb una atenció especial al control de la revelació en microdades d'empreses i de taules amb una estructura jeràrquica i/o de tres dimensions. A final del 2001, l'Idescat ha actualitzat part de la feina desenvolupada en la protecció de poblacions úniques en mostres de microdades i n'ha fet una presentació pública en el seminari AMRADS organitzat per Eurostat.

Digital Era Statistical Indicators (DIASTASIS)

Durant l'any 2001, l'Idescat ha participat activament amb altres socis en la proposta tècnica d'un projecte de recerca orientat a la definició, mesura i explotació d'indicadors socioeconòmics sobre tipologies d'usos de webs a partir del creuament d'informacions d'origen estadístic i les dels operadors ISP del sector. Amb una durada prevista de 24 mesos a partir de l'abril del 2002, el projecte DIASTASIS es finançarà a través de l'Information Society Technologies del V Programa Marc.

Els objectius es resumeixen en el desenvolupament d'una metodologia, basada en Web Mining i Data Mining, que permeti correlacionar les dades estadístiques de llars i de pimes amb les d'ús de webs; la definició de nous indicadors socioeconòmics sobre les tipologies d'usos i el disseny d'eines de computació per tractar-les.

7.2. Altres línies d'innovació

Durant l'any 2001, l'Idescat ha esmerçat igualment recursos en altres línies d'innovació, pròpies o de tercers, en l'àmbit de la metodologia estadística i desenvolupaments computacionals. En aquest sentit, poden destacar-se les actuacions en els àmbits següents.

- Comptabilitats satèl·lits i taules input-output, en vistes a una representació sistemàtica, comparable i completa dels diferents sectors rellevants de l'economia i la societat catalanes, en el marc dels manuals de comptabilitat vigents internacionalment i a partir d'una síntesi de les fonts d'informació disponibles.
- Mètodes d'estimació de petites àrees, aplicats en l'àmbit de l'estadística regional i, de forma preferent, a la conjuntura industrial per a petites àrees geogràfiques, als efectes de validar l'ús d'estimadors sintètics en la mesura dels preus i la producció industrial (amb la col·laboració de la Universitat Pompeu Fabra).
- Tècniques d'imputació basades en el mètode Delfos, desenvolupades per al tractament de la no resposta o respostes de dubtosa fiabilitat en l'àmbit de les estadístiques de turisme, així com l'afinament de l'aplicació de tècniques d'allisament de les microdades en el temps (amb la col·laboració de la Universitat del País Basc i de la Universitat de Barcelona, respectivament).
- Projeccions de llars i famílies, fent una anàlisi de la informació demogràfica de censos i de les projeccions de població disponibles. També inclou els treballs sobre projeccions de població en edat escolar i laboral.
- Sèries històriques de l'economia i la demografia catalanes, per tal de conèixer l'evolució històrica de les variables més rellevants a partir d'una recopilació de les fonts estadístiques disponibles i aplicant-hi els procediments d'enllaç pertinents (en col·laboració amb la Universitat de Barcelona).
- Desenvolupaments computacionals en estadística, centrats en millores tecnològiques per a l'accés a bases de dades, generació de gràfics i monitorització i control dels seus usuaris; també s'inclou el desenvolupament de sistemes experts d'anàlisi estadística (a càrrec de la Universitat Politècnica de Catalunya) i mètodes de desestacionalització per generar sèries harmonitzades.
- Mètodes de protecció d'informació electrònica, a partir del suport a les investigacions de la Universitat Rovira i Virgili sobre sistemes de protecció del copyright de la informació en format electrònic i els desenvolupaments de sistemes de (micro)pagament electrònic sobre Internet.
- Estadística del mercat d'informació electrònica, de la qual s'ha recopilat informació sobre criteris i mètodes de mesura, s'ha enllestit una classificació temptativa que preveu les varietats i aspectes d'aquest tipus de producte i s'ha iniciat la recollida de dades d'empreses proveïdores catalanes del sector.

7.3. Promoció i divulgació de l'estadística oficial

7.3.1. Edició dels *Quaderns d'Estadística i Investigació Operativa* (Qüestiió)

L'edició dels *Quaderns d'Estadística i Investigació Operativa* (Qüestiió) s'ha concretat enguany en la publicació dels tres números del volum 25, amb un total de 21 articles que, juntament amb els altres apartats de la revista, han suposat l'edició de més de 600 pàgines. Les xifres d'aquest exercici evidencien el manteniment d'informació publicada i la consolidació d'articles editats, la qual cosa permet millorar la mitjana de la segona època de la revista, que se situa en els 19,9 articles i les 511 pàgines impreses per volum/any. És interessant constatar que, amb les xifres del 2001, el temps d'acceptació d'un article en els darrers anys se situa en una mitjana de 9,2 mesos, reduint desviacions enregistrades en els anys precedents, mentre que el percentatge de rebuig d'articles sotmesos es manté a l'entorn del 25-35%. Pel que fa a la difusió electrònica dels continguts, ha continuat accelerant-se el ritme de consultes, de manera que els accessos superen les 135.000 peticions http, i s'han triplicat gairebé les 56.000 consultes al web del 2000.

Entre les novetats que s'han produït en el decurs de l'any cal esmentar l'ampliació dels òrgans executius amb la creació del Comitè Permanent del Consell Editor. S'han incorporat tres editors força reconeguts en les respectives especialitats científiques. D'altra banda, com ja ha anat fent en ocasions anteriors, "Qüestiió" ha promogut la publicació en forma d'article de ponències que s'han donat a conèixer en fòrums i seminaris en el nostre país, com el Tercer Congrés Europeu de Matemàtiques (10-14 de juliol del 2000) i les Jornades Internacionals sobre Data Mining (Barcelona, 14-15 de desembre del 2000). D'altra banda, s'ha reprès la redifusió d'activitats del Training for European Statisticians (TES) Institute-Eurostat, una vegada superat el parèntesi reorganitzatiu que Eurostat va establir durant l'any 2000.

7.3.2. Col·laboració en la revista *Fuentes Estadísticas*

En qualitat de membre del Consell Editor de la revista *Fuentes Estadísticas*, editada per l'INE i Eurostat, l'Idescat ha mantingut la seva col·laboració al llarg del 2001 en l'esmentada revista des de la seva segona època (octubre 1999). Amb la voluntat de promoure les novetats sobre les fonts d'informació estadística que genera l'activitat productiva del sistema estadístic català, la presència de l'Idescat ha propiciat la publicació de set articles i ressenyes (més del 40% del conjunt d'instituts d'estadística autonòmics) i ha permès ampliar la seva difusió a més de 130 professionals de l'estadística pública catalana.

D'altra banda, cal destacar que tant la versió impresa dels números mensuals de la revista com la seva consulta a través d'Internet han experimentat un avenç molt important a causa, entre altres factors, de l'actualitat dels temes que s'hi han tractat monogràficament, enguany (TIC, bases de dades a Internet, censos de població i habitatges o expectatives econòmiques).

7.3.3. Fòrums i congressos en l'àmbit estadístic

En primer lloc, cal ressenyar l'organització conjunta entre l'Idescat i l'Institut Europeu d'Administració Pública-Centre Europeu de les Regions (EIPA-ECR, antena Barcelona) d'un seminari internacional sobre les perspectives de l'estadística regional europea que, sota el títol Regional Data & Statistics in Europe: A Necessary Support to Face the New Century (Barcelona, 8-9 d'octubre 2001), ha comptat amb el suport de la Comissió Europea i Eurostat. Les sessions han entregat la participació de reconeguts especialistes d'Eurostat, l'INSEE, d'instituts d'estadística de Baden-Württemberg i Brandenburg, de l'Institut Basc d'Estadística i de l'Idescat.

La cinquantena d'assistents provinents de l'Administració pública regional i del món professional d'un total de dotze països han debatut sobre aspectes estructurals, institucionals i organitzatius dels òrgans productors d'estadístiques regionals i han examinat alguns reptes actuals de l'estadística regional europea com ara les estadístiques de migracions o bé el tractament de la conjuntura econòmica. La participació de l'Idescat s'ha centrat en dues ponències sobre el marc jurídic de l'estadística oficial catalana i els desenvolupaments en la construcció seqüencial d'indicadors econòmics.

D'altra banda, s'ha mantingut la continuïtat de les activitats de la Xarxa Temàtica Enquestes i Qualitat de la Informació Estadística, de la qual l'Idescat n'és membre des del 1998, en el decurs de l'any 2001 mitjançant la celebració de cinc conferències de destacats professionals internacionals. Així, Claude Legrand (Université de Lille) ha impartit la sessió sobre Estimació d'una mesura de seguretat en carretera, Michel Tenenhaus (HEC School of Management) ha desenvolupat el tema Partial least square methods, L. Carlos Silva (Instituto de Ciencias Médicas de la Habana) ha dictat la conferència sobre Insuficiències del paradigma freqüentista i l'enfocament baiesià com a alternativa i, finalment, Ricardo Montoro (president del Centro de Investigaciones Sociológicas) ha tractat sobre El paper del CIS en la investigació social a Espanya. Així mateix, el 19 de gener s'ha dut a terme a la seu de l'Idescat un seminari de presentació pública del projecte europeu de recerca European Indicators, Cyberspace and the Science-Technology-Economy System (EICSTES), finançat pel V Programa marc de recerca de la UE, en el qual participa l'Idescat, que ha comptat amb una ponència de l'Idescat sobre "experiències en la recollida i tractament de dades sobre la Nova Economia".

Per últim, del 12 al 14 de desembre del 2001 Eurostat s'ha organitzat a Luxemburg la celebració d'un seminari internacional titulat Statistical Disclosure Control: From Theory to Practice, sobre les tècniques de preservació del secret estadístic, en el qual l'Idescat ha presentat les seves experiències en protecció de mostres de microdades en presència de poblacions úniques.

7.4. Formació en procediments estadístics i instruments de suport

En l'àmbit formatiu, l'any 2001 s'ha caracteritzat per una intensa activitat que ha desplegat o promogut l'Idescat envers el perfeccionament professional del personal estadístic i els usuaris d'informació estadística, amb una assistència xifrada en 4.218 assistents-hores distribuïts en un 60,2% per al personal de l'Idescat exclusivament i un 39,8% en activitats amb caràcter obert.

Des del punt de vista operatiu, el programa de formació preveu diverses modalitats formatives per tal d'atendre diferents àmbits temàtics i tipus de destinataris. L'oferta d'activitats formatives comprèn l'organització pròpia de seminaris, la coorganització o suport de cursos, l'assistència individualitzada a activitats externes i la cooperació educativa amb els ensenyaments de l'especialitat, els quals han enregistrat enguany les actuacions següents.

— En el cas dels seminaris propis, orientats al personal estadístic amb tasques i funcions relacionades amb metodologia estadística, s'han portat a terme sis activitats sobre les matèries següents: els aspectes estadístics de l'enquestació telefònica, l'aplicació del mètode Delfos en imputació de dades mancants, el càlcul d'errors per a la fiabilitat en enquestes de disseny complex, noves tècniques de mostreig i d'estimació estadística, elaboració de sèries històriques i nocions de telecomunicacions a l'entorn d'Internet.

— L'organització en col·laboració amb altres entitats representa la modalitat més oberta tant pel que fa als seus destinataris com a la diversitat dels seus continguts.

En aquest sentit, a més del suport sistemàtic d'activitats de la Xarxa Temàtica Enquestes i qualitat de la informació estadística i l'esmentat workshop sobre reptes de l'estadística regional europea amb l'EIPA-ECR, cal esmentar el suport a la 7th Applied Statistics Week: Statistics in Finance de la Universitat Pompeu Fabra i la col·laboració en l'edició 2000-01 del curs de postgrau Organització de sistemes de documentació a l'empresa de l'Institut Català de Tecnologia-Universitat Politècnica de Catalunya.

— L'assistència a cursos externs ha enregistrat la participació de personal de l'Idescat a onze activitats organitzades pel TES Institute-Eurostat, UNECE/Eurostat i l'Escuela de Estadística de las Administraciones Públicas de l'INE, en què es potencia la repercussió formativa d'aquestes assistències amb set sessions tècniques internes per documentar i donar a conèixer els continguts impartits.

— També s'ha atès la formació de caire més instrumental, especialitzada en tecnologies sobre sistemes d'informació i programari específic. El programa d'enguany ha suposat la concertació de 10 cursos sobre eines a l'entorn web i d'autoedició, programes de mapatge, programació distribuïda, sistemes operatius i comunicacions.

— Pel que fa a les activitats dirigides al personal extern, el programa ha inclòs accions de cooperació educativa concertades amb la Diplomatura d'Estadística de la Universitat Autònoma de Barcelona, per un total de 480 hores, i el centre de formació ocupacional La Violeta, així com quatre visites d'universitats, amb un total de 100 assistents.

8. Serveis d'informació estadística

8.1. Biblioteca de l'Idescat

Els serveis de la Biblioteca de l'Idescat han atès un total de 7.916 demandes d'informació, de les quals 3.001 han estat presencials, a més d'atendre les demandes d'informació estadística que es canalitzen mitjançant telèfon, fax i correu postal i electrònic, que s'analitzen en el proper apartat sobre "Atenció a demandes d'informació". D'altra banda, el fons de la Biblioteca ha assolit la xifra de 70.716 exemplars, a més de mantenir 473 títols de revistes especialitzades que, una vegada enquadernats, configuren un dels fons més importants d'estadístiques oficials del país amb més de 120.000 volums.

8.2. Publicacions de l'Idescat

L'any 2001 s'ha publicat i difós una part important de les activitats estadístiques dutes a terme per l'Idescat. La majoria de les publicacions, excepte les estadístiques de síntesi, han estat editades íntegrament pel taller d'edicions de l'Idescat. La relació de publicacions, agrupades per àrees temàtiques, és la que segueix a continuació.

Estadístiques de síntesi

- *Anuari estadístic de Catalunya 2001*
- *Anuari estadístic de Catalunya 1992-2001* (cd-rom)
- *Xifres de Catalunya 2001* (edicions en català, castellà, francès, anglès i alemany)

Estadístiques econòmiques

- *Comptes de les administracions públiques de Catalunya 1997*
- *Estadística, producció i comptes de la indústria 1999*
- *Sectors industrials. 6. Material i equipament elèctric, electrònic i òptic*
- *Mercat de treball 2000. Ampliació de resultats anuals de l'enquesta de població activa*
- *Localització de l'activitat econòmica 1998. Empreses, professionals, establiments i superfícies*

Estadístiques demogràfiques

- *Moviment natural de la població 1999. Dades comarcals i municipals*
- *Moviments migratoris 1999. Dades comarcals i municipals*
- *Moviments migratoris 1998. Dades comarcals i municipals*
- *Estadística de població 1996 Vol. 6. Lloc de naixement i nacionalitat de la població. Dades comarcals i municipals*
- *Estadística de població 1996 Vol. 11. Professions de la població. Dades comarcals i municipals*
- *Estadística de població 1996 Vol. 12. Fluxos de la mobilitat obligada per treball i estudi. Dades comarcals i municipals*
- *Estadística de població 1996 Vol. 13. Localització de l'ocupació laboral. Dades comarcals i municipals*
- *Estadística de població 1996 Vol. 14. Estructures familiars de la població. Dades comarcals i municipals*

Estadístiques socials

- *Estadística de biblioteques 1998. Característiques bàsiques*

Publicacions metodològiques

- *Qüestió (Quaderns d'Estadística i Investigació Operativa). Any 2001, volum 25 (3 números)*

8.3. Servei d'atenció als mitjans de comunicació

El servei de premsa de l'Idescat té dues funcions diferenciades, però complementàries alhora: d'una banda, atén de manera individualitzada les demandes d'informació estadística per part dels mitjans de comunicació i, d'altra banda, difon els principals resultats de la producció estadística de l'Idescat mitjançant notes de premsa i informes. En aquest sentit, durant l'any 2001 s'han difós els resultats dels naixements i matrimonis del 2000, els moviments migratoris del 1999, l'enquesta industrial del 1999 i el cens agrari del 1999. Cal destacar que el servei de premsa també difon alguns indicadors econòmics de caràcter conjuntural.

D'altra banda, la producció estadística de l'Idescat ha estat present a la premsa escrita en 438 ocasions durant l'any 2001. D'aquests impactes a la premsa, 216 han estat en l'àmbit de l'estadística econòmica, 178 en l'estadística demogràfica i 44 en altres. Territorialment, cal destacar els impactes a la premsa comarcal, amb un 43% de les aparicions, seguida per la premsa barcelonina i la premsa especialitzada, amb un 29% i 28% respectivament.

Així doncs, la tasca que desenvolupa el servei de premsa reforça els altres serveis d'informació estadística que ofereix l'Idescat i dona compliment al principi d'actualitat de les dades i celeritat a l'hora de difondre-les, reconeguts en la Llei del pla estadístic de Catalunya 2001-2004.

8.4. Web de l'Idescat

Durant l'any 2001 s'ha donat un nou impuls a aquest aparador electrònic que, cada vegada més, va adquirint un pes relatiu més important de cara a la projecció de l'Idescat dins de la societat catalana i la informació que produeix, com ho demostra el nombre de consultes rebudes. Des del punt de vista intern, enguany s'han reforçat els recursos humans al servei del web i se n'han normalitzat els procediments d'administració i gestió. Respecte a les URL, i per tal de preservar la marca Idescat a la Xarxa, s'han registrat i activat els dominis idescat.biz, idescat.info, idescat.net i idescat.org, que de moment es redireccionen a l'actual idescat.es.

8.4.1. Millores en l'accés i funcionalitat

L'accés des de l'exterior al web de l'Idescat es realitza mitjançant la connexió amb el Cesca i, d'aquest, amb RedIRIS. A causa de l'augment de les consultes externes al llarg dels últims anys s'havia arribat a la saturació de la línia, principalment en l'horari laboral, de manera que per tal de reduir el temps d'accés i consulta de la informació, es va augmentar l'amplada de banda fins a 512 Kbps.

D'altra banda, i a fi de garantir la màxima disponibilitat d'accés, s'ha substituït l'antic tallafocs per una màquina Sun amb Firewall-1, la qual cosa ha permès disminuir les aturades per avaries de programari o maquinari. Així mateix, s'han instal·lat els serveis de Proxy i de servidor de noms del tallafocs a una nova màquina en vistes a garantir la seva independència enfront d'avaries i, conseqüentment, es genera un major temps global de funcionament.

Pel que fa a la seva funcionalitat, s'ha implementat l'anomenat nivell 1 d'accessibilitat del web per als invidents d'acord amb les instruccions derivades de l'acord signat entre la Generalitat de Catalunya i l'ONCE, posant rètols alternatius a les imatges que d'aquesta manera poden ser llegits pels conversors de text-veu (lectors de pantalla o navegadors de veu). D'altra banda, l'Idescat col·labora en el projecte d'Administració Oberta de Catalunya-AOC (portal .CAT) dins del seu servei "Conèixer el país". En aquest sentit, durant el 2001 s'han definit els conjunts de dades a transferir i el mètode de treball que ha de permetre a l'AOC difondre'ls en el seu propi format de manera simultània en què s'actualitzin al web de l'Idescat.

8.4.2. Actualitzacions i nous continguts

A més de les tasques rutinàries de posada al dia de la informació existent en pàgines html i pdf sobre les publicacions electròniques i les 14 bases de dades accessibles al web (classificacions i nomenclatures, indicadors socials, comerç amb l'estranger, mercat de treball, etc.), aquest any s'ha dut a terme la conversió de totes les dades monetàries de pessetes a euros, també amb caràcter retroactiu, de manera que a 1 de gener del 2002 ja estava a punt la seva consulta.

Altres canvis destacats també han estat la incorporació del Programa anual d'actuació estadística del 2002 i l'actualització dels enllaços a altres webs, tant pel que fa als llocs web del Sistema Estadístic de Catalunya com al conjunt d'organismes i entitats espanyoles i estrangeres d'interès. D'altra banda, s'ha implementat la base de dades "Onomàstica" que permet consultar la freqüència dels noms i cognoms a Catalunya des de l'any 1920, així com la seva distribució comarcal, informació que complementa la base de dades disponible des de l'any 2000 sobre els noms dels nadons nascuts a Catalunya des del 1996.

8.4.3. Consultes al web

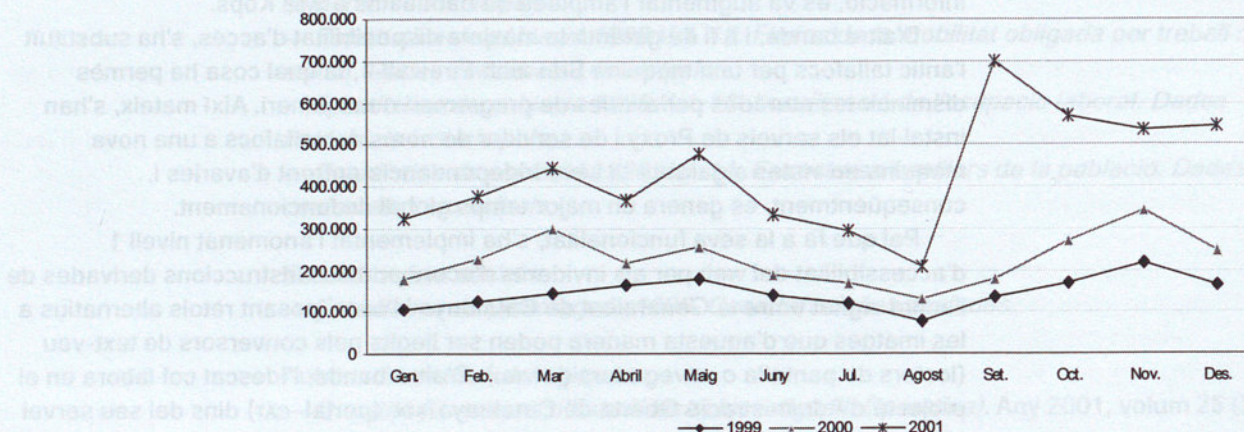
Durant l'any 2001 s'han enregistrat un total de 5.171.222 consultes, amb un notable augment del 92% respecte de l'any anterior, la qual cosa situa el valor mitjà de consultes diàries per al 2001 que supera en un 82% i 182% els registres assolits els anys 2000 i 1999, respectivament.

CONSULTES AL WEB DE L'IDESCAT

	CONSULTES 1999	CONSULTES 2000	CONSULTES 2001
Consultes anuals	1.742.301	2.697.977	5.171.222
Mitjana diària	4.773	7.392	14.168

La variació en el decurs dels mesos dels darrers tres anys pot apreciar-se en el gràfic número 1.

CONSULTES PER MESOS AL WEB DE L'IDESCAT (1999-2001)

Gràfic número 1

9. Atenció a demandes d'informació i assistència tècnica

L'atenció a les demandes en matèria d'informació estadística -pròpia o aliena- i les sol·licituds d'assistència o d'assessorament tècnic ocupen una part substantiva i creixent dels recursos de l'Idescat. En el primer cas, i sense considerar les 3.000 visites presencials, l'Idescat ha atès més de 6.600 demandes d'informació, de les quals el 62% s'han adreçat al servei de Biblioteca, mentre que el 19% corresponen al servei del web, el 9% s'han atès via el servei d'atenció als mitjans de comunicació i el restant 10% per part d'altres instàncies de l'Idescat. D'aquest conjunt, cal destacar el 14% d'increment respecte al 2000 que han experimentat les demandes rebudes a la bústia del web de l'Idescat, així com l'augment del 34% en relació amb els mitjans de comunicació. Pel que fa a la prestació d'assistència tècnica, l'any 2001 també ha enregistrat un 21% de creixement en el volum de sol·licituds, d'un abast i complexitat creixent en virtut de la creixent implicació de l'Idescat en l'entramat productiu del sistema estadístic català.

Cal tenir en compte que les sol·licituds a través de la xarxa d'Internet es configuren cada cop més com el canal preferent pel qual s'expressen els usuaris d'informació i d'assistència, de forma que la resta de demandes passen a ser més selectives i/o especialitzades. En aquest sentit, s'ha incrementat el nombre de demandes a mida i/o molt complexes, generades a partir del coneixement que es facilita a l'usuari del web de l'estoc d'informació estadística de l'Idescat.

9.1. Demandes ateses per la biblioteca

Els serveis d'atenció de demandes d'informació estadística de la biblioteca han atès via telèfon, fax i correu postal/electrònic un total de 4.164 demandes durant l'any 2001, una xifra menor comparada amb la dels darrers anys (un 7% menys respecte l'any 2000), però que queda compensada per les consultes efectuades al servei d'Internet i als altres canals de l'Idescat.

9.2. Demandes ateses pel servei d'atenció als mitjans de comunicació

Durant l'any 2001, aquest servei ha atès un total de 607 demandes d'informació estadística formulades pels mitjans de comunicació, la qual cosa suposa una mitjana d'unes 50 demandes mensuals. La seva distribució, segons el tipus de mitjà de comunicació, es classifica de la forma següent: el 65% procedent de la premsa escrita, el 20% d'emissores de ràdio, el 8% de televisions, mentre que el 7% restant prové majoritàriament d'agències de premsa i d'altres tipus de mitjans.

9.3. Demandes d'informació ateses per altres canals

9.3.1. Demandes ateses a través del web de l'Idescat

Al llarg de l'any 2001, s'han atès un total de 1.252 missatges rebuts a la bústia de correu electrònic del web de l'Idescat, els quals corresponen majoritàriament a demandes d'informació estadística per part de perfils d'usuaris molt diferenciats; més del 44% d'aquestes demandes es van derivar cap a les unitats de producció o assistència estadística corresponents en la mesura que la seva atenció ha requerit algun procés significatiu de redefinició o explotació. Aquelles peticions d'informació rebudes a través del web de l'Idescat que podien ser ateses mitjançant les informacions estadístiques disponibles en el mateix web de l'Idescat o bé d'altres agents del sistema estadístic català han estat ateses directament, tot indicant a l'usuari la pàgina o domini corresponent. En aquest sentit, s'han tramès més de 700 missatges orientadors.

9.3.2. Altres demandes

Les diferents subdireccions i dependències de l'Idescat han atès directament 516 demandes d'informació estadística, de les quals 196 corresponen a dades d'estadístiques econòmiques, mentre que en l'àmbit de l'estadística demogràfica i social s'han atès 320 sol·licituds. Sovint aquestes demandes han derivat en explotacions dels arxius estadístics corresponents.

9.4. Demandes d'assistència tècnica estadística

L'Idescat ha prestat un ampli suport metodològic al llarg del 2001 en les activitats estadístiques oficials *Enquesta de consum cultural de Catalunya* (Departament de Cultura), *Enquesta de seguretat pública de Catalunya* (Departament d'Interior, Ajuntament de Barcelona i Àrea Metropolitana de Barcelona) i *Enquesta de despeses als centres privats concertats* (Departament d'Ensenyament), essencialment a l'entorn del seus dissenys mostrals. Així mateix, s'han atès nou extraccions mostrals sol·licitades per l'Administració pública catalana i universitats del país, i s'ha ofert assessorament metodològic en diferents fases d'estadístiques i estudis. En aquest sentit, en l'àmbit de l'estadística oficial, cal destacar una nova extracció de mostra per a l'*Enquesta de salut de Catalunya 2001* (Departament de Sanitat i Seguretat Social) i l'assistència tècnica prestada a l'Autoritat del Transport Metropolità per tal de dur a terme l'*Estadística de mobilitat quotidiana de la Regió Metropolitana de Barcelona*.

D'altra banda, s'ha assessorat en mètodes estadístics i s'ha lliurat la informació estadística per als estudis *Anàlisi del mercat potencial del servei de banda ampla a Catalunya* (LOCALRET), *Implantació d'un fons de garantia per a incompliments judicials* (Departament de Justícia), *Elasticitat/preu de la demanda universitària de la Universitat de Vic* (Universitat de Vic i Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació) i l'estudi *Joventut i seguretat a Catalunya* (Departament d'Interior i Departament d'Ensenyament). Finalment, l'Idescat s'ha fet càrrec de la recollida i sistematització de dades per tal de fer, juntament amb l'Institut Català de la Dona com a responsable, la publicació *Les dones a Catalunya: dades estadístiques*.

També durant l'any 2001 s'han atès 107 demandes que fan referència a codis, nomenclatures i classificacions estadístiques, de les quals 30 corresponen a la Generalitat de Catalunya, 10 a l'Administració local, 4 a universitats i altres organismes estadístics i, finalment, 63 consultes provinents del sector privat. D'entre totes, cal ressaltar els treballs efectuats per a l'INE en la revisió del directori d'organismes públics de Catalunya per a l'EPA 2001 i el tractament de l'activitat econòmica i l'ocupació en el Cens de població 2001. D'altra banda, cal destacar l'assessorament fet a l'Institut Balear d'Estadística i l'Institut Valencià d'Estadística en alguns d'aquests àmbits.

Per últim, l'Idescat ha continuat prestant el seu assessorament tècnic a la *Comissió Assessora per al Tractament de la Informació Confidencial* del Departament de Sanitat i Seguretat Social, la qual ha celebrat tres reunions plenàries en el decurs de l'any 2001.

10. Serveis generals

10.1. Gestió econòmica

En el marc de la col·laboració d'Accenture amb el Departament d'Economia i Finances des de l'any 2000 per al disseny i implantació d'un nou sistema d'informació economicofinancera per a la Generalitat de Catalunya (Gecat), i d'acord amb les necessitats derivades de la formació als usuaris finals del nou sistema d'informació, l'Idescat i Accenture han signat un conveni de col·laboració al setembre del 2001 pel qual l'Idescat cedeix l'ús de les seves aules per a les sessions de formació programades al personal de la Generalitat.

Com a conseqüència del conveni subscrit, el personal adscrit a la gestió econòmica de l'Idescat ha assistit al cursos de formació programats i també s'ha fet una aportació al grup de formadors d'una funcionària de l'Idescat per desenvolupar aquesta activitat docent. D'altra banda, al llarg de l'any 2001 aquest mateix personal de l'Idescat ha col·laborat, juntament amb altres representants d'organismes autònoms i Accenture en la definició de necessitats específiques en la gestió comptable i pressupostària dels organismes autònoms que ha de prestar el sistema d'informació economicofinancera.

Pel que fa a les actuacions ordinàries en matèria de gestió comptable, pressupostària, tresoreria i habilitació de l'Idescat, cal esmentar la continuïtat de la comptabilitat per codis conceptes que s'aplica a la gestió pressupostària, l'actualització de la base de dades del programa sobre contractacions, incorporant-hi els expedients corresponents a l'exercici 2001 d'acord amb les directrius de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa i l'actualització de l'Inventari de Béns Mobles, amb la catalogació de la inversió realitzada en el darrer exercici i la generació gràfica de la base de dades adoptada des del 1997.

Per últim, fins al primer trimestre del 2001, ha continuat la gestió econòmica de l'Administració dels elements comuns de l'edifici de la Via Laietana 60-62 que, per delegació del Departament d'Economia i Finances, l'Idescat tenia encomanada des del gener del 1998. Aquesta activitat ha suposat la tramitació dels pagaments a tercers i d'aportacions d'entitats usufructuàries, amb la informatització de totes les liquidacions i el control de la seva facturació.

10.2. Administració i personal

10.2.1. Gestió de personal

Durant l'any 2001 va concloure el procés selectiu d'accés a llocs de treball de l'Administració de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit funcional estadístic, amb la incorporació a l'Idescat de 21 i 9 funcionaris respectivament a l'escala superior d'administració general del cos superior i a l'escala de gestió d'administració general del cos de gestió.

En l'àmbit de la gestió ordinària, cal indicar que l'Idescat ha tramitat els concursos de trasllat de personal administratiu, el quals van concloure amb la incorporació de sis funcionaris procedents de diversos departaments de la Generalitat de Catalunya.

10.2.2. Instruments jurídics

Dins de les actuacions en aquest àmbit, cal esmentar l'emissió de diversos informes jurídics i consultes sobre l'activitat estadística de l'Idescat, amb un total de 39 informes sobre convenis de col·laboració per actuacions conjuntes i 26 informes addicionals i notes interpretatives sobre l'aplicació de la legalitat estadística vigent i, particularment, sobre la regulació del Registre de Població de Catalunya, el secret estadístic i la confidencialitat de dades personals.

Pel que fa a l'elaboració de normes, s'ha redactat la Proposta de decret del Programa anual d'actuació estadística 2002 i la Proposta de decret pel qual s'aprova la classificació catalana d'educació 2000 (CCED 2000). Al mateix temps, s'ha prestat assistència jurídica en diversos assumptes en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

10.2.3. Logística i manteniments

L'activitat ordinària des del vessant tècnic sobre manteniment preventiu, normatiu i correctiu de l'edifici i instal·lacions, així com dels proveïments de material consumible i inventariable, s'ha centrat bàsicament en la creació i implantació de dues bases de dades per a la gestió d'estocs de material consumible no inventariable i el registre d'incidències de manteniment. Igualment, s'han tramitat els procediments per a la regularització de la cessió d'equipaments informàtics, amb valor d'inventari zero, a organitzacions sense afany de lucre o no governamentals, i del reciclatge d'equipament informàtic obsolet (aproximadament 3.000 kg) a través d'empreses homologades per la Junta de Residus.

D'altra banda, durant el primer trimestre de l'any, s'ha continuat amb la tramitació administrativa i tècnica dels manteniments de plantes i àrees comunes de l'edifici de la Via Laietana, 60-62, així com els treballs derivats de les obres realitzades a l'edifici pel Servei Català de Trànsit. En el mes de setembre, d'acord amb el conveni entre l'Idescat, el Servei Català de Trànsit, l'Institut d'Estudis Financers i la Sociedad Rectora de Productos Financieros Derivados de la Renta Fija, s'ha cedit l'administració de l'edifici de Via Laietana, 60-62 al Servei Català de Trànsit, i s'ha establert la distribució de les despeses derivades de la utilització dels espais, serveis i elements comuns de l'edifici que incideixen sobre la seu de l'Idescat.

Per últim, cal destacar que s'han realitzat diversos treballs d'increment de velocitat de les línies punt a punt actuals amb el Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació-DEBIS (2 Mbps) i el Centre de Supercomputació de Catalunya (512Kbps), així com el canvi d'operador i la portabilitat d'una primera fase de les línies telefòniques analògiques.

10.2.4. Prevenció de riscos laborals

Durant l'any 2001 s'ha continuat amb la tasca realitzada pel Comitè de Seguretat i Salut Laboral del Departament. En vigilància de la salut, es van realitzar reconeixements mèdics del personal de l'Idescat, l'anàlisi microbiològica dels conductes d'aire condicionat i la neteja dels climatitzadors de les plantes. En l'àmbit del Pla d'emergència, s'han fet les correccions necessàries en el sistema de megafonia i ampliació dels elements d'avís de l'Idescat segons les deficiències observades en el simulacre d'evacuació realitzat en el primer semestre. A més, s'ha instal·lat un sistema d'emergència als aparells elevadors per als bombers i paral·lelament s'ha realitzat l'adequació a la normativa per millorar la seguretat dels tècnics; al mateix temps, s'ha millorat l'aïllament dels muntants dels quadres elèctrics de l'escala principal. En matèria de senyalització, s'ha ampliat l'existent i s'han col·locat plafons de situació i rutes d'evacuació. En ergonomia, s'han adquirit cadires, reposapeus i suports elevadors per a pantalles de visualització de dades, mentre que en matèria de formació del personal sobre prevenció i salut laboral, s'han portat a terme les sessions informatives sobre les pantalles de visualització de dades per a tot el personal de l'Idescat.

A l'edifici de Via Laietana, 60-62 s'han adequat les instal·lacions d'enllumenat d'emergència i la senyalització de les rutes d'evacuació del segon soterrani, una vegada finalitzades les obres d'adequació de l'edifici per part del Servei Català de Trànsit.

10.3. Serveis informàtics

Al llarg de l'any 2001, el Centre de Processament de Dades (CPD) ha superposat la prestació dels serveis informàtics ordinaris amb l'articulació de processos d'optimització de recursos i de millores infraestructurals, en el marc del Pla d'actuació en recursos i serveis informàtics de l'Idescat per al trienni 2000-2002.

L'activitat ordinària del CPD s'ha centrat en el funcionament i manteniment dels equips centrals i perifèrics, les xarxes i la cintoteca, la preservació de la seguretat física/lògica d'informació i l'adquisició i instal·lació del nou maquinari i programari. Com a activitats extraordinàries, cal destacar la integració a la intranet de la Generalitat, les millores en els accessos al web de l'Idescat i la implementació d'un nou sistema d'emmagatzematge extern.

10.3.1. Integració de l'Idescat a la intranet de la Generalitat

Durant el mes de maig es va instal·lar la infraestructura necessària per a la connexió de l'Idescat a la intranet de la Generalitat de Catalunya i, per això, es va ampliar la línia punt a punt de connexió i es va instal·lar un tallafocs per tal de garantir la seguretat dels accessos. Aquesta infraestructura permet suportar el trànsit d'informació derivat de la nova aplicació de gestió econòmica, les consultes a les webs corporatives i, en un futur proper, el correu centralitzat.

10.3.2. Implantació del nou sistema d'emmagatzematge centralitzat

L'increment del volum de les bases de dades històriques de l'Idescat i la incorporació de noves bases al llarg dels darrers anys ha suposat que la necessitat d'emmagatzematge en disc hagi experimentat un creixement exponencial. El fet de treballar amb diversos sistemes operatius i amb plataformes multifabricant ha fet aconsellable la creació d'una àrea d'emmagatzematge en xarxa (SAN) per tal d'independitzar la informació dels ordinadors on es processa, la qual cosa permet créixer fins a 2 Tbytes (sense afegir cap armari de discs nou), augmentar la velocitat de transmissió pel fet de tractar-se d'una xarxa de fibra òptica i garantir la més alta disponibilitat amb la duplicació de commutadors, controladors i plaques de connexió dels ordinadors. Així mateix, la incorporació d'una unitat de gravació de cartutxos SuperDLT d'altres prestacions garanteix la realització diària de les còpies de seguretat de tota la informació amb una política comuna.

10.3.3. Renovacions tècniques i estructurals

Les actuacions més rellevants han consistit, d'una banda, en la posada a punt del nou servidor de microinformàtica de l'Idescat (amb serveis de compartició d'arxius, d'impressió, etc.) sota Windows 2000 i en una màquina Proliant. D'altra banda, cal destacar la implementació i posada en marxa del nou servidor de bases de dades SQL.

En relació amb l'equipament microinformàtic, s'ha de remarcar la continuïtat en la seva renovació basada en l'adquisició de 30 PC i la reassignació de 74 PC, a més de quatre impressores. Al mateix temps, s'ha retirat i classificat, per fer-ne la donació, material informàtic obsolet, i també s'han reestructurat els armaris de comunicacions de les plantes de l'edifici. D'altra banda, d'acord amb l'estratègia d'actualització i unificació del programari client de microinformàtica i comunicacions formulada a partir de 1997, s'ha completat la instal·lació de llicències d'SPSS i programari de mapatge, així com l'actualització parcial del programari d'autoedició de l'Idescat.

Pel que fa a les renovacions estructurals, cal esmentar la instal·lació de dues màquines d'aire condicionat per tal de garantir el correcte funcionament dels ordinadors ininterrompudament al llarg de tot l'any. D'altra banda, el canvi necessari per a la connexió directa a la xarxa Ethernet dels lectors de control d'accés a les dependències de CPD ha permès l'eliminació de l'equipament ubicat a la planta primera per a la recollida de marcatges i, a més, assegurar el control dels accessos a totes les dependències a fi d'augmentar la protecció de les dades i els sistemes.

Objectius per a l'any 2002

Les actuacions de l'Institut d'Estadística de Catalunya previstes per a l'any 2002 coincideixen necessàriament amb les activitats estadístiques que li assigna el Programa anual d'actuació estadística 2002 (Decret 367/2001, de 18 de desembre; DOGC núm. 3552), en execució del Pla estadístic de Catalunya 2001-2004 aprovat pel Parlament de Catalunya al juny del 2001.

El Programa 2002 inclou 336 activitats estadístiques, xifra que representa un augment de 42 activitats respecte al nombre previst en el Programa de l'any 2001 i preveu, per primera vegada, la incorporació d'entitats de dret públic com l'Autoritat Metropolitana del Transport, la Cambra Oficial de Sabadell i el Consell de l'Audiovisual de Catalunya. D'altra banda, les entitats territorials incrementen la seva aportació respecte al programa precedent, mentre que l'Idescat manté el 27% del conjunt d'activitats, de les quals 15 activitats són realitzades amb responsabilitat compartida amb altres organismes del Sistema estadístic de Catalunya.